Aan de Gemeenteraad

Datum	: 18 juni 2024
Zaaknummer	: 4136350
Contactpersoon	: Paul Hofmeijer en Auke Hol
Telefoonnummer	: 06 2952 0024

Onderwerp: Uitvoeringsagenda Lucht 2024 - 2030

Geachte voorzitter en leden,

Het is van groot belang voor onze gezondheid en de leefbaarheid van de stad dat de kwaliteit van de lucht goed is. Voor inwoners is gezondheid een zeer belangrijk onderwerp en zij verwachten van hun overheden maatregelen om de lucht gezonder te maken. De luchtkwaliteit in Europa en ook in Arnhem kan en moet worden verbeterd. Daarom zetten wij in op een gezondere buitenlucht voor al onze inwoners.

De huidige luchtkwaliteitsaanpak en -doelen van de gemeente Arnhem zijn vastgelegd in de Luchtagenda 2018-2025: Naar een schonere lucht in 2025 (vastgesteld door de raad op 13 februari 2019), de bestuurlijke afspraak voorkomend uit de aanpassing van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht 2018 (uit februari 2019), en in het Schone Lucht Akkoord (SLA) (door Arnhem ondertekend op 13 januari 2020).

De bijgevoegde (geactualiseerde) Uitvoeringsagenda Lucht 2024 – 2030 is een onderlegger van het Plan Gezonde Leefomgeving dat nog vastgesteld moet worden door de raad. De agenda komt tevens voort uit het Schone Lucht Akkoord dat reeds is getekend. Het college wil graag met de raad spreken over luchtkwaliteit bij de behandeling van het Plan Gezonde Leefomgeving. Uiteraard zal, als er zaken volgen uit de behandeling van het Plan Gezonde Leefomgeving waardoor ambities worden gewijzigd, dit ook vertaald worden in wijzigingen in deze Uitvoeringsagenda Lucht mocht dat nodig zijn.

U vindt in deze Uitvoeringsagenda Lucht een inschatting van de ontwikkeling van de luchtkwaliteit en een doorlichting van de huidige luchtkwaliteitsmaatregelen met waar nodig aanpassingen of aanscherpingen om de huidige doelen te halen. Het is de bedoeling jaarlijks langs deze weg de luchtkwaliteit en maatregelen te monitoren. Tevens vindt u een doorkijkje naar de nabije toekomst met een nieuwe EU-richtlijn voor luchtkwaliteit en advieswaarden van de WHO uit 2021 in het verschiet waarbij wij streven naar het behalen van de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

De discussie over mogelijk nieuw beleid in reactie op de nieuwe EU-richtlijn als die aangenomen is en de advieswaarden van de WHO uit 2021 zal u zo spoedig mogelijk (waarschijnlijk eind 2024 of begin 2025) separaat ter besluitvorming worden voorgelegd.

De hoofdbevindingen van de Uitvoeringsagenda Lucht zijn:

- De luchtkwaliteit in Arnhem is meetbaar verbeterd en we zijn goed op weg de huidige doelen van het luchtbeleid te halen.
- Echter, om zeker te stellen dat deze doelen inderdaad gehaald worden, moet het huidige luchtbeleid krachtig worden doorgezet om de reeds afgesproken normen te halen. Het betreft:
    - Het verder ontlasten van de centrumring en Zero Emissie Stadslogistiek (collegebesluit 13 juni 2023).
    - Subsidieregelingen (waarvan de financiën al gedekt zijn) voor:
        - het slopen van oude scooters en brommers
        - stimulering van elektrische deelauto's
        - het onklaar maken van rookgaskanalen
    - Aanscherpen van de milieuzone nu het kan, met oog voor mensen die mogelijk hierdoor in de problemen komen
    - Aanscherping van de OV-concessie busvervoer conform de inzet van de provincie Gelderland op zero-emissie busvervoer
    - Voortzetting van de meetcampagne NOx en uitbreiding van het meetnet
    - Een meetcampagne PM2.5 in combinatie met burgermeetnet om de voortgang in het luchtbeleid te kunnen meten en om de samenleving bij het luchtbeleid te betrekken
    - Een onderzoek op het verbod openhaarden en rookgaskanalen bij nieuwbouw om de overlast van stoken zo veel mogelijk te beperken
    - Extra bescherming kwetsbare groepen bij drukke wegen door blootstelling aan slechtere luchtkwaliteit van nieuwe gebouwen voor deze groepen zo veel mogelijk te voorkomen, conform GGD-advies
- In een volgende stap zodra dat mogelijk is (naar verwachting eind 2024) zal middels een basisanalyse worden bezien hoe het luchtbeleid moet worden aangescherpt:
    - Om zeker te stellen dat de normen in de nieuwe EU-richtlijn (verwachte vaststelling midden 2024) op robuuste wijze zullen worden gehaald.
    - Om invulling te geven aan het streven "naar het behalen van de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)" door stapsgewijs toe te werken naar de advieswaarden van de WHO 2021.

  Hierbij worden uiteraard de resultaten van andere plannen die effect hebben op de luchtkwaliteit betrokken.

In deze Uitvoeringsagenda vindt u een samenvatting en uitwerking van de voorstellen daartoe. Deze voorstellen worden u op hoofdlijnen via andere plannen waaronder de paraplu Plan Gezonde Leefomgeving voorgelegd. Voor zover hierover discussie nodig is, wordt voorgesteld deze te voeren bij de behandeling van het Plan Gezonde Leefomgeving, aangezien hier ook de middelen zullen worden

toegewezen. Uiteraard zullen voor de maatregelen in deze Uitvoeringsagenda Lucht voor zover het gaat om nieuw beleid[1] geen onomkeerbare stappen worden gezet alvorens u kans heeft gehad uw input te leveren bij de bespreking van het Plan gezonde Leefomgeving.

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
De secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas A. Marcouch

Bijlage
- Uitvoeringsagenda Lucht 2024 - 2030

[1] Nieuw beleid betreft het beleid dat geen onderdeel is van het door Arnhem reeds ondertekende Schone Lucht Akkoord, de Arnhemse Luchtagenda 2018-2025 of de huidige wettelijke eisen aan gemeentelijk beleid. De mogelijke aanscherping van de Arnhemse milieuzone is een voorbeeld van hetgeen wel als nieuw beleid wordt gezien.